

Regionrådet for Gjøvikregionen

Sak 03/2018

HØRING REGIONALE PLANER FOR SAMFERDSEL, VERDISKAPING OG KOMPETANSE

REGIONRÅDETS VEDTAK 2. FEBRUAR 2018:

1. Regionsjefen utformer et forslag til en høringsuttalelse, inneholdende innspill fra Regionrådet 2. februar, som sendes kommunene for behandling/innspill, før Regionrådet behandler sin endelige høringsuttalelse den 9. mars 2018.

Regionsjefen har etter Regionrådet 2. februar, utformet følgende;

FORSLAG TIL HØRINGSUTTALELSE:

1. Gjøvikregionen støtter i all hovedsak de overordna mål, plantema og strategier som foreslås i fellesdel og i regionale planer for samferdsel, verdiskaping og kompetanse.
2. Gjøvikregionen har følgende innspill til endringer og tillegg i planene:

Fellesdelen

- Digitalisering bør være et eget satsningsområde (se under), og ikke legges inn under «bredbånd» i satsningsområdene/handlingsplanen.
- Universell utforming bør være et gjennomgående perspektiv for alle de regionale planene.
- For at forskning, innovasjon, entreprenørskap og livslang læring skal kunne føre til innovasjon og kommersialisering, må fylkeskommunen bygge opp under de regionene som har komplette utdannings-, forsknings- og innovasjonsmiljøer, som kan fungere som motorer for hele fylket.
- Gjøvikregionen må få en sentral plass i realiseringen av Innlandets biostrategi;
 - Den vedtatte bioøkonomistrategien for Innlandet må følge opp de innspill og forslag til konkrete tiltak som regionrådet trakk fram i fellesuttalelsen som ble avgitt fra Gjøvikregionen til planstrategien. I regionen er det sterke kompetansemiljøer, et nært og godt samarbeid mellom bedrifter og kommunalt og regionalt landbruks- og næringsapparat, samt en tett kobling til virkemiddelapparatet – slik at forholdene ligger til rette for å ta en nasjonal rolle på områder innen bioøkonomi.
 - Gjøvikregionen, sammen med OFK, NIBIO og Lena/Valle vgs. er nå i oppstart en større satsing - Future Farming - der hovedfokus er satt på bruk av ny teknologi og nye metoder innen jordbruksnæringen.
 - For å bygge opp under satsingen på tre, er det satt i gang et klyngeprosjekt av mindre trebearbeidende bedrifter – dette også for å komme i inngrep med Norwegian Wood Cluster som har hovedkontor på Gjøvik. Dette bør nevnes i planen.
 - Kompetansesenter for bærekraftig jordbruk utredes som hovedprosjekt med bidrag fra Oppland fylkeskommune, Gjøvikregionen Utvikling og Østre Toten kommune som vertskommune, NIBIO, Lena-Valle og næringen selv.
 - Gjennom "Grønn-framtid"-ordningen, FORREGION og RFF stimulere til nærings- og ideutvikling som har reduserte klimautslipp som effekt. Her har Gjøvikregionen Utvikling formidlet ordningen til flere bedrifter som har fått god uttelling i form av

tildeling fra Grønn-Framtid. Imidlertid blir det viktig å få tilgang på de søknadene som ikke nådde opp for å kunne gi råd og veiledning. Man etterlyser derfor bedre dialog med fylkeskommunen om dette.

- I fellesdelen bør de viktigste prioriteringene innenfor samferdsel nevnes. Punktet «Utvikle gode transportkorridorer og gode transportsystemer for innbyggere, besøkende og næringsliv» blir for vagt. Det bør skrives inn at fremtidige samferdselsprioriteringer for Opplands del må være fokusert på Rv 4, Gjøvikbanen og Fv. 33, nå når Intercity og E6 er vedtatt utbygd. Se for øvrig uttalelsene til regional plan for samferdsel.
- Det opplyses at planene skal kunne brukes som grunnlag for det arbeidet som skal gjøres i regionreformen. Regionrådet ber om at en i det videre regionreformarbeidet gjennomfører grep som styrker fylkeskommunens regionale kontakt og tilstedeværelse i forhold til samhandling med næringslivet og utdannings- og kompetansemiljøene i Gjøvikregionen - som motor for vekst og utvikling i hele Innlandet. Dette legges inn som føring i teksten i kapittel 4.8.
- Gjøvikregionen ønsker følgende tillegg i regionens utviklingsmål; Under utviklingsmålene for regionene, kulepunkt 2, tas følgende inn etter første setning, slik; «... nasjonen. *Regionen er en nasjonal kjent IKT-region og med ledende nasjonal posisjon som innovativ industriell bioøkonomiregion.* Næringslivet er kjent for...».
- Regionrådet ber om følgende endring gjøres i setning på side 18, tredje avsnitt «Raufossmiljøet og NTNU er et godt eksempel på slikt samarbeid (mellom klynger og kunnskaps- og forskningsmiljøer) og kan være en utviklingsmotor for virksomheter og næringsmiljøer i hele fylket.».

Regional plan for samferdsel

Gjøvikbanen:

- I regional plan for samferdsel må det derfor tas inn at tiltak for å få på plass timesfrekvens på Gjøvikbanen mellom Oslo og Gjøvik, må gjennomføres uten forsinkelser, i tråd med vedtatt NTP 2018-2029.
- I tråd med kap. 7.1.3. i planen, og med henvisning til KVU Jaren (Oslo)-Gjøvik-Moelv og prioriteringene i Stor-Oslo Nord, må det tas inn at det i neste NTP-periode 2022-2033 må prioriteres følgende;
 - Dobbelspor på Gjøvikbanen mellom Oslo S og Roa og sammenkopling av Gjøvikbanen og Dovrebanen, slik at det bli skapes en ringløsning for godstransporten.
- Planen må også omtale nødvendigheten av at det arealmessig tilrettelegges for framtidig sammenkobling av Gjøvik- og Dovrebanen. Dette gjelder både traseen og tilknytningspunktet.
- Som ledd i forutsatt utvikling av Mjøsbyen som felles bo- og arbeidsmarked, bør det under Gjøvikbanen (s.26) skrives at det må etableres halvtimesfrekvenser for tog mellom Raufoss og Gjøvik. Raufoss er en del av Mjøsbyen.

Riksveg 4:

- Fire-felts motorveg mellom Gjøvik og Mjøsbrua er en svært viktig brikke i regionforstørringen av Mjøsregionen, og tiltaket må prioriteres inn i kommende NTP 2022-2033, og må derfor også omtales under omtalen av ATP for Mjøsregionen.
- Under omtalen av Rv4, må vegens helt sentrale betydning for varetransporten inn og ut av Gjøvikregionen-Hadeland-Nittedal, samt betydning for gjennomgangstrafikken nord-sør, også understrekes.

- I planen må det i tillegg til 4-felts veg legges til grunn tunnelløsning for Rv 4 forbi Gjøvik, jfr. uttalelsen avgitt til KVVU Transportsystem Jaren(Oslo)-Gjøvik-Mjøsbrua – både fra Gjøvik kommune, Gjøvikregionen og Oppland fylkeskommune. Punktet forutsettes tatt med i opplistingen som må følges opp i arbeidet med kommende NTP (s. 26).

E6:

- Under omtalen av E6 aksene Trondheim-Oslo (s. 24) må betydningen av god direkte tilknytning og kryssløsning for Rv 4 ved Mjøsbrua har for trafikk til/fra Gjøvikregionen og Rv 4, nevnes som alternativ forbindelse til/fra Akershus og Oslo.
- Rv 4 er også viktig for Lillehammerregionen og områdene nordover – som nasjonal avlastnings- eller omkjøringsveg for E6, noe som bør nevnes (s. 26).

Fylkesveger:

- Fullføring av Fv. 33-utbyggingen må prioriteres i nytt Handlingsprogram, da dette gir meget stor nytte. Fv. 33 må omtales og oppgraderes som viktig forbindelsesveg øst-vest mellom Mjøsbyen og Gjøvikregionen mot Valdres/Vestlandet. Gjelder både for persontransport og godstransport (s. 27).
- Gode og raske forbindelser til Gardermoen er svært viktig for Gjøvikregionen. Raufossmiljøet, andre vareproduserende bedrifter, næringsmiddelindustrien og NTNU, er eksempler på virksomheter som har hyppig internasjonal kontakt og bruker hovedflyplassen. Dette krever fullføring av utbyggingen av FV 33 både i Oppland og i Akershus (s. 27).
- Fv. 34 mellom Land og Hadeland, er en viktig tilknytningsvei både i forhold til varetransport til og fra bedrifter i Land og i forhold til hytteturisme i Land og Valdres, noe som bør nevnes i planen.

Mobilitet:

- Det er viktig at det etableres gode transporttilbud mellom regionsenter, tettstedene i kommunen om distriktene rundt. Dette gjelder også på kveldstid – utenom tidspunktene for arbeids- eller skolebarnttransport. Dette vil styrke grunnlaget for bosetting i distriktene (s. 33-35).
- Kollektivtilbudet mellom Gjøvik og Moelv må styrkes i påvente av at banene blir sammenkoblet. Dette krever at alle tog stopper i Moelv, samt at en etablerer fleksible transportordninger som muliggjør døgnkontinuerlig bruk av kollektivtilbud fra regionen til og fra hovedflyplassen.

ATP-Mjøsbyen:

- Regionrådet slutter seg til følgende innspill gitt i strategiarbeidet for ATP Mjøsbyen – og ber om at disse tas med i oppfølging av den regionale planen og i videre NTP-prioriteringer (s. 36-38).

Strategiske innspill til ATS Mjøsbyen – og NTP-prioriteringer:

- Det må legges vekt på å få fram strategier som sikrer en balansert utvikling av Mjøsbyen. Dette gjelder både befolkningsvekst, arbeidsplassutvikling og infrastruktur veg og bane.
- Strategiarbeidet bør avklare hva Mjøsbyen trenger av strategier for utvikling i forhold til områdene rundt oss. Med bl.a. planer og tiltak for transportforbindelser sørover på begge sider av Mjøsa mot Gardermoen og Oslo-området, samt nordover.
- Det må prioriteres veg- og banetiltak som knytter kjernen i Mjøsbyen tettere sammen – Hamar, Lillehammer og Gjøvik. Betyr at utbygging av Rv 4 mellom Gjøvik(Raufoss) og sammenknytning av Gjøvikbanen med Dovrebanen må stå sentralt i strategidokumentet.
- Det felles strategiarbeidet må bygge oppunder nødvendig framtidig tunnelløsning forbi Gjøvik, ref. kommunens, Gjøvikregionens og Oppland fylkeskommunes uttalelser til KVVU for transportsystemet Jaren(Oslo)-Gjøvik-Mjøsbrua.
- Fv. 33 sin betydning som transportveg for kommunene i Gjøvikregionen må ivaretas – ved

vegforbindelsen framheves som del av en felles transportstrategi for Mjøsa.

- Strategier for transport må omfatte frekvenser (og standard) for tog og buss mellom alle bydelene – særlig mellom Gjøvik, Lillehammer og Hamar, men også ytterkantene Raufoss-Elverum.
- Utvikling og betydning av bruk og forlengelse av Gjøvikbanen må i strategidokumentet knyttes opp mot både persontransport og godstransport.

Regional plan for verdiskaping

- Gjøvikregionen ber om at følgende formulering tas inn i regionale plan for verdiskaping, samt legges som premiss for det nye Innlandsfylket; «Lokalisering av utviklingsorgan, virkemidler og/eller andre viktige satsninger, skal fortrinnsvis skje slik at hele fylket tas i bruk, og legges til de regioner i fylket som har de beste forutsetninger for å skape synergier for hele fylket.»
- Regionrådet mener at en plan for verdiskaping og i omtale av potensial for næringsutvikling i Oppland og Innlandet bør legge mer vekt på landbruket (s. 21).
- NTNU Gjøvik bør påpekes som viktig aktør og ressurs for forskning, utvikling og innovasjon i Gjøvikregionen og resten av Innlandet (s. 22-23).
- Innledende omtale av miljøet for informasjonssikkerhet (s. 23) bør inkludere NTNU Gjøvik, Norwegian Cyber Range og samarbeidet mellom Gjøvik- og Lillehammerregionen som nasjonal satsing, ikke bare nevnes under kap. 11.3. (s. 30-31).
- NTNU Gjøvik sine ressurser og muligheter for næringsrettet forskning og innovasjon bør omtales i virkemiddeloversikten (s. 25-27).
- Oppfølgingen innenfor det prioriterte plantemaet bioøkonomi forutsettes å følge opp de regionale ressurser og muligheter som gjør at Gjøvikregionen kan ta en nasjonal rolle. (s. 28-29)
- Under Reiseliv, opplevelser og fritidsinnbyggere må satsing knyttet til Mjøsa, Randsfjorden og andre viktige vassdrag omtales i plandokumentet (s. 30).
- Under Temamål Reiseliv, opplevelser og fritidsinnbygger foreslås følgende endringer; Temamål: Oppland skal være det fylket i Norge med *høyest attraktivitet* knyttet til reiseliv, opplevelse og fritidsboliger i Norge (s. 31).
- NTNU Gjøvik mangler og må tas med som deltaker/aktør for omstillingsarbeid basert på teknologiutvikling m.m. (s. 39).

Regional plan for kompetanse

- Planen må konkretisere mål og krav til «fremdragende» videregående skoler. OFK bør stille mål og krav til de ulike videregående skolene, ut fra deres særegne fortrinn, og bygge opp under disse. Det betyr ikke at man må satse på bare noen skoler, og noen miljøer. Nærhet til en videregående skole er viktig og det betyr at hver skole må kunne dyrke sine konkurransefortrinn. Dette vil heve attraktiviteten.
- Det må synliggjøres helt konkret hvilke krav skoleeier vil stille til reduksjon i frafallsprosenten i videregående skole, og hvilke effektfulle tiltak som forventes satt inn.
- Mangfoldet i tilbudsstrukturen i videregående opplæring må ikke svekkes.
- Lokalisering av skoler og dimensjoneringen av tilbud er svært viktige avgjørelser, og regional plan for kompetanse bør omtale dette.

- Regionrådet vil påpeke at innretningen og utviklingen av studietilbudet på NTNU Gjøvik /universitetet vil få betydning for tilfang av arbeidskraft med. (s. 23).
- Det er viktig med god dialog og samhandling mellom hele kjeden med utdanningsaktører – fra barnehage/grunnskole, via de ulike videregående skolene og til høyere utdanning/universitet. Gjøvik er et eksempel på en komplett utdanningsby (s. 25).
- Fagskolen Innlandet på Gjøvik bør konkret omtales – som den største fagskolen i Norge (s. 26).
- NTNU Gjøvik må med i oppstillingen av viktige bidragsytere innen forskning, utvikling og innovasjon. Her ligger bl.a. Senter for omsorgsforskning, Senter for simulering og pasientsikkerhet og CCIS (s. 26).
- Gjøvik og Lillehammer har i samarbeid med KS laget en utredning av kommunal sektors felles behov for et kompetansesenter for håndtering av IKT-hendelser (KommuneCSIRT). Det kan ligge til rette for å etablere et slikt senter i tilknytning til kompetansemiljøet ved NTNU Gjøvik. Dette vil kunne være en god mulighet for regionen i samarbeid med fylkeskommunen til å underbygge og styrke innlandets posisjon på informasjonssikkerhetsfeltet.
- Viktige kompetansemiljøer i Gjøvikregionen som må omtales og trekkes med i oppfølging av de regionale planene for både verdiskaping og kompetanse er Skogbrukets kurscenter på Honne, Biri, og Biri planteskole – som eies av skogselskapene for Oppland, Oslo og Akershus.

Innspill som regionsjefen ikke anbefaler tas inn i høringsuttalelsen;

Fra Gjøvik kommune,

- At Lillehammerregionen får mest befolkningsvekst i suksess-scenariet «Attraktiv i medvind» er som følge av en modellberegning. Gjøvikregionen vil påpeke at hvordan den faktiske fordelingen av befolkningsvekst blir vil også avhenge regionale satsninger – og i hvilken grad en lykkes med disse. Det forutsettes at fylkeskommunen ikke legger til grunn et fremtidsbilde mht. egen satsing eller prioritering av ressurstildeling om at Lillehammerregionen skal vokse mer enn Gjøvikregionen (s. 12).
- For oppfølging og evaluering foreslås bl.a. en representant fra KS og regionrådsledere som kommunenes/regionenes representant på samhandlingsarenaen for oppfølging av de regionale planene. Regionrådet foreslår at byene Gjøvik og Lillehammer – pga. sin størrelse og sentrale rolle som drivkraft for lokal og regional samfunnsutvikling, får en representant hver i tillegg. Når det gjelder samhandlingsarenaens mandat blir det viktig å avklare hvilken rolle skal ha i forhold fylkeskommuner, regioner og kommuner (s. 41 i Regional plan for samferdsel).

Regionsjefens begrunnelse:

Kulepunkt nr. 1 er en kommentar til et mulig scenario, og bør ikke tas med i en politisk uttalelse.

Kulepunkt nr. 2 foreslår at Gjøvik og Lillehammer, på grunn av sin størrelse og betydning, bør ha med en egen representant hver i den planlagte samhandlingsarenaen. Det normale i andre sammenhenger er at den til enhver tid fungerende regionrådsleder representerer hele Gjøvikregionen, både byen og landkommunene.

Gjøvik 5.2.18

Tore J Killi

regionsjef